

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 13 grudnia 2024 r.

PS-Le.431.12.2024.1

Pani
Renata Saidani
Właściciel - Prowadząca Placówkę
Dom Zofia
Pobyt dla Osób Starszych
Dzienny i Całodobowy
ul. Leszczyńska 73
60-103 Poznań

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 126 oraz art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ (zwanej dalej *ustawą*) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej², zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach od 8 października do 14 listopada 2024 r. kontrolę doraźną w Domu Zofia Pobyt dla Osób Starszych Dzienny i Całodobowy w Poznaniu, zlokalizowanym pod adresem: ul. Leszczyńska 73, 60-103 Poznań (zwanym dalej *Placówką* lub *Domem*).

Zakres kontroli obejmował standard usług opiekuńczych i bytowych w Placówce w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia pokontrolne szczegółowo opisano w protokole, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń 6 grudnia 2024 r. (wpływ do WUW 10 grudnia 2024 r.)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami³.

Kontrola Domu wykazała w szczególności, że:

- jako Właściciel firmy prowadzącej Placówkę zajmuje się Pani także jej kierowaniem. Placówka działa w oparciu o m.in. Regulamin organizacyjny ustalający zasady funkcjonowania Domu.
- W dniach kontroli wszystkie osoby korzystające z usług Domu przebywały w nim na podstawie umów, co było zgodne z art. 68a pkt. 1 lit. a ustawy o pomocy społecznej.
- Dom dysponował informacjami nt.: danych identyfikacyjnych wszystkich mieszkańców i ich krewnych, stanu zdrowia, wydanych orzeczeń i zaleceń lekarskich, co było zgodne z art. 68a pkt 1 lit b, lit. c, lit. d tiret pierwsze i drugie oraz lit. e ustawy o pomocy społecznej.
- Placówka w dniach kontroli zatrudniała 12 pracowników zajmujących się bezpośrednią pracą z mieszkańcami w ramach 8,94 etatu. Wskaźnik zatrudnienia w Placówce, uwzględniając zaangażowanie Prowadzącej Placówkę w ustawowo ograniczonym wymiarze, wynosił 0,471 etatu / mieszkańca, przy wymaganym minimum 0,33. Powyższe było zgodne z art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej.
- Dom zatrudniał lub współpracował z osobami deklarującymi posiadanie kwalifikacji pielęgniarki, opiekuna medycznego, opiekuna, terapeuty i fizjoterapeuty. Tym samym katalog kwalifikacji zawodowych u pracowników i współpracowników Placówki był zgodny z wymogami art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 2285 ze zm.

³ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

- Przyjęty w Domu zakres dokumentowania pobytu mieszkańców uwzględnia diagnozę wstępną, przebieg dotychczasowego i kontynuowanego leczenia oraz dokumentowanie przebiegu opieki w każdym dniu pobytu.
- Dom zapewnia mieszkańcom wyżywienie, którego organizacja spełnia wymogi określone w art. 68 ust. 1 pkt 2 lit. b, ust. 6 pkt 1-4 ustawy o pomocy społecznej. W dniach kontroli mieszkańcy posiadali stały dostęp do napoi i dysponowali naczyniami umożliwiającymi bezpieczne spożywanie płynów w pozycji leżącej.
- W dniach kontroli w Domu zapewniona była czystość bezpośredniego otoczenia mieszkańców i pomieszczeń wspólnych Placówki. Stan sanitarny obiektu, sposób postępowania z odpadami oraz sposób postępowania z bielizną były przedmiotem kontroli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego przeprowadzonej w Placówce w 2023 i 2024 r. Kontrolujący organ nie stwierdził w tym zakresie nieprawidłowości.
- Dom zatrudnia terapeutę, który prowadzi z mieszkańcami zajęcia terapeutyczne.
- Dom zatrudnia rehabilitantów, tym samym mieszkańcy wymagający rehabilitacji mają zapewniony dostęp do tych usług.
- Placówka spełnia wymogi standardu w zakresie powierzchni, wyposażenia i liczby osób zamieszkujących pokoje mieszkalne, co jest zgodne z art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. a-d ustawy o pomocy społecznej;
- Liczba pomieszczeń sanitarnych przeznaczonych dla mieszkańców oraz przystosowanie tych pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych spełniała wymogi standardu określone w art. 68 ust. 5 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.
- W Domu znajdują się pokój dziennego pobytu oraz pomieszczenie pomocnicze do prania i suszenia, co jest zgodne z art. 68 ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej; nadto – znajduje się podręczna kuchnia, służąca dystrybucji posiłków, napojów i przechowywaniu żywności.
- Budynek jest wyposażony w dźwig osobowy, a schody zostały zabezpieczone bramkami przed ryzykiem upadku z nich. W otoczeniu budynku zlikwidowano bariery architektoniczne. Przy wejściach do Domu zorganizowano podjazdy. Powyższe świadczy o częściowej zgodności z wymogiem określonym w art. 68 ust. 4 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Na budynku Placówki w dniach kontroli brak było tablicy informacyjnej o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku, co jest niezgodne z itp. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.
2. Wewnątrz budynku Placówki brak było umieszczonych w widocznym miejscu numerów alarmowych i danych teleadresowych organów i właściwych miejscowo instytucji oraz organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji

kontrolnych – co jest niezgodne z wymogiem określonym w itp. 68a pkt 3 lit. d-e ustawy o pomocy społecznej.

3. W dokumentacji żadnej z 18 osób przebywających w Domu w pierwszym dniu kontroli nie stwierdzono udokumentowania zgody mieszkańca na pobyt w placówce świadczącej opiekę całodobową. Siedmiu zlecniodawców, którzy zawarli umowy dotyczące umieszczenia w Placówce mieszkańców, bez ich podpisu, nie przedłożyło umocowania do działania w imieniu umieszczanych osób. Powyższe jest niezgodne z art. 96 i 103 § 1 w związku z art. 23 ustawy Kodeks cywilny⁴.
4. Budynek posiada wyposażone w podjazdy wejścia prowadzące z zewnątrz bezpośrednio na poziom wysokiego parteru. Wewnątrz budynku komunikacja wysokiego parteru z piętrem możliwa jest tylko schodami, stanowiącymi barierę architektoniczną dla zamieszkujących kondygnację osób z niepełnosprawnością ruchową. W pierwszym dniu kontroli na poziomie wysokiego parteru zakwaterowanych było 2 mieszkańców z ograniczeniami ruchowymi. Powyższe było niezgodne z art. 68 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej.
5. Mieszkańcy zakwaterowani na wysokim parterze mają do dyspozycji łazienki znajdujące się na piętrze lub parterze, co wiąże się z koniecznością pokonania barier architektonicznych w postaci schodów. Zlokalizowana na wysokim parterze jedyna toaleta przeznaczona jest dla personelu i nie posiada udogodnień dla niepełnosprawnych. Na tej kondygnacji brak jest łazienki. Powyższe jest niezgodne z art. 68 ust. 4 pkt. 1 i 2 w związku z art. 68 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli stwierdzono ponadto następujące uchybienia:

1. W związku z zmianą nazwy firmy dokonaną 27 czerwca 2022 r., Właściciel (Prowadząca Placówkę) nie wystąpiła do Wojewody Wielkopolskiego z wnioskiem o zmianę decyzji w sprawie zezwolenia na prowadzenie Placówki w zakresie nazwy podmiotu prowadzącego.
2. Umowa na świadczenie usług medycznych zawarta z lekarzem sprawującym opiekę lekarską nad zadeklarowanymi mieszkańcami Placówki opiewa na okres od 1 czerwca 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. i nie została przedłużona. Placówka nie przedłożyła dokumentu, z którego wynikałoby, czy wskazany lekarz nadal świadczy opiekę lekarską nad mieszkańcami Domu Zofia i jaka jest jego dostępność dla mieszkańców.
3. Placówka nie przedstawiła udokumentowania współpracy z firmą sprzątającą, na którą Prowadząca Placówkę powołuje się w dokumentacji dot. podziału obowiązków / zadań.
4. Prowadząca Placówkę nie przedłożyła dokumentów potwierdzających kwalifikacje pracowników Placówki.
5. W dniach kontroli uwiarygodnienie obsady dyżurów przedstawionej w formie grafików nie było możliwe ze względu na brak list obecności i dokumentacji potwierdzającej warunki zatrudnienia.

⁴ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.)

6. W pierwszym dniu kontroli, w ciągu dnia, szafki z lekami mieszkańców w pokoju dziennym były otwarte, a klucze znajdowały się w zamkach. W pomieszczeniu nie było pracowników. Leki mieszkańców tym samym nie były zabezpieczone przed dostępem osób postronnych.
7. Przedłożony w trakcie kontroli jadłospis nie posiadał dat, ani nazw dni tygodnia umożliwiających usytuowanie oferty w czasie. We wszystkich menu dziennych zawierał określenie gramatury jedynie 3 składowych jadłospisu (tj. zupy, soku i masła na kolację). W jadłospisie oznaczenia alergenów w potrawach zastosowano nieprecyzyjne, nadto – są one powielane, bez względu na zmieniającą się zawartość składową posiłku. W żadnym jadłospisie dziennym nie oznaczono alergenów przy modyfikacjach posiłku do wymogów określonej diety (np.: cukrzycowej, niskosodowej i in.).
8. Placówka spełnia wymogi ustawowe w zakresie wskaźnika zatrudnienia, jednak organizacja pracy w Placówce nie uwzględnia uwarunkowań lokalowych i zwiększonych potrzeb mieszkańców wynikających z ich stanów. Dwuosobowa obsada dyżurów dziennych i jednoosobowa obsada dyżurów nocnych jest niewystarczająca do zapewnienia bezpieczeństwa wszystkich mieszkańców Domu i właściwej realizacji potrzeb osób niezdolnych do samoobsługi na trzech poziomach budynku. Jednoosobowa obsada dyżurów nocnych nie zawsze zakłada obecność na dyżurze pielęgniarki lub opiekuna medycznego, pomimo, że na dyżurze nocnym odbywa się rozdzielanie leków, weryfikacja apteczki z lekami oraz pielęgnacja mieszkańców wymagających permanentnego nadzoru rozlokowanych na 3 kondygnacjach Placówki.
Ze względu na zawartość wrażliwych informacji dot. prywatności osoby fizycznej dokonano wyłączenia z publikacji części ustalenia pokontrolnego. Wyłączenia dokonał zespół inspektorów na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).
9. **Ze względu na zawartość wrażliwych informacji dot. prywatności osoby fizycznej dokonano wyłączenia z publikacji ustalenia pokontrolnego. Wyłączenia dokonał zespół inspektorów na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**
10. **Ze względu na zawartość wrażliwych informacji dot. prywatności osoby fizycznej dokonano wyłączenia z publikacji ustalenia pokontrolnego. Wyłączenia dokonał zespół inspektorów na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902).**
11. Adnotacje dokonywane przez personel w kartach czynności higienicznych ww. mieszkanki zostały podpisane, jednak poza trzema podpisami jednego pracownika, osoby podpisujące się stosowały nieczytelne parafy, uniemożliwiające identyfikację autora.

Uwzględniając powyższe ustalenia, mając na względzie poprawę funkcjonowania Domu, wnoszę o:

1. Wystąpienie do Wojewody Wielkopolskiego z wnioskiem o zmianę nazwy podmiotu prowadzącego w treści decyzji w sprawie zezwolenia na prowadzenie placówki

świadczącej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

2. Umieszczenie w widocznym miejscu na budynku Placówki tablicy z informacją o rodzaju posiadanego zezwolenia oraz numerze wpisu do rejestru placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, zgodne z wymogiem wynikającym z art. 68a pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.
3. Umieszczenie wewnątrz budynku Placówki w widocznym miejscu numerów alarmowych i danych teleadresowych organów i właściwych miejscowo instytucji oraz organizacji działających w zakresie wolności i praw człowieka oraz instytucji kontrolnych – stosownie do wymogów wynikających z art. 68a pkt 3 lit. d-e ustawy o pomocy społecznej.
4. Uzupelnienie dokumentacji osób umieszczanych o pisemne zgody na pobyt w placówce świadczącej całodobową opiekę. Wprowadzenie do praktyki obowiązującej przy przyjęciu nowych mieszkańców pozyskanie takiej zgody. Wymaganie przedkładania umocowania do działania w imieniu umieszczanych osób od zleceniodawców zawierających umowy o pobyt mieszkańców bez ich podpisu, zgodnie z art. 96 i 103 § 1 w związku z art. 23 ustawy Kodeks cywilny⁵.
5. Zniwelowanie barier architektonicznych funkcjonujących pomiędzy wysokim parterem a piętrem, gdzie zlokalizowany jest węzeł sanitarny, lub zaprzestanie kwaterowania mieszkańców na wysokim parterze, stosownie do wymogu art. 68 ust. 4 pkt 1 i 2 oraz w związku z art. 68 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.
6. Bezwzględne przestrzeganie zasady zabezpieczania szafek z lekami mieszkańców przed dostępem osób postronnych.
7. Stosownie do wymogu wynikającego z art. 68 ust.2 ustawy o pomocy społecznej:
 - uwzględnienie przy organizowaniu pracy personelu uwarunkowań lokalowych i potrzeb mieszkańców wynikających z ich stanów, tak by zapewnić bezpieczeństwo wszystkich osób przebywających w Domu na wszystkich poziomach budynku;
 - zaprzestanie planowania jednoosobowych dyżurów;
 - dołożenie starań, aby przy czynnościach rozkładania leków i weryfikacji stanu zaopatrzenia w leki uczestniczyła osoba z medycznym wykształceniem;
 - pozyskiwanie od firmy cateringowej i przechowywanie dekadowych jadłospisów. Wymaganie od firmy cateringowej uzupełnienia w jadłospisach informacji o gramaturach posiłków i alergenach – także przy modyfikacjach dietetycznych;
 - ścisłe stosowanie się do zaleceń lekarskich, pielęgnarskich i dietetycznych;
 - monitorowanie stanów mieszkańców wymagających wzmożonego nadzoru;
 - odnotowywanie częstotliwości działań w ramach profilaktyki i leczenia odleżyn.
8. Ewidencjonowanie czasu pracy personelu w poszczególnych dniach miesiąca, obecności pracowników na terenie Placówki, powodów nieobecności i ewentualnych zastępstw, zgodnie z art. 149§1 ustawy Kodeks pracy⁶.

⁵ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.)

⁶ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 ze zm.)

9. Udokumentowanie kwalifikacji zatrudnionego personelu, zgodnie z art. 22¹§1-§3 ustawy Kodeks pracy w związku z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto, rekomenduję:

1. Zapewnienie ciągłości opieki lekarskiej poprzez uregulowanie współpracy z lekarzem sprawującym opiekę lekarską nad zadeklarowanymi mieszkańcami Placówki, tak by obecność lekarza na terenie Placówki była przewidywalna, a dostęp do lekarza był zagwarantowany, w szczególności dla osób nieopuszczających łóżek.
2. Uregulowanie stałej współpracy Placówki z firmą sprzątającą, lub dokumentowanie okazjonalnej współpracy, tak by możliwe było odtworzenie faktu realizacji usług i ustalenie ich częstotliwości.
3. Wprowadzenie zasady czytelnego podpisywania się personelu w dokumentacji, tak by możliwa była identyfikacja autorów wpisów.

Działając na podstawie art. 128 ust. 4 ustawy pomocy społecznej, oczekuję przedstawienia przez Panią, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, pisemnych informacji o sposobie ich realizacji.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, przysługuje Pani prawo zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

Przypominam także, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

*/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Sporządziła
Alicja Moder – st. inspektor wojewódzki 15.01.2025 r.